

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Un număr 5 Lei Pentru strălănitare pe un an 300 Lei</p>	<p align="center">APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înșoțiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concursuri edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
---	--	---

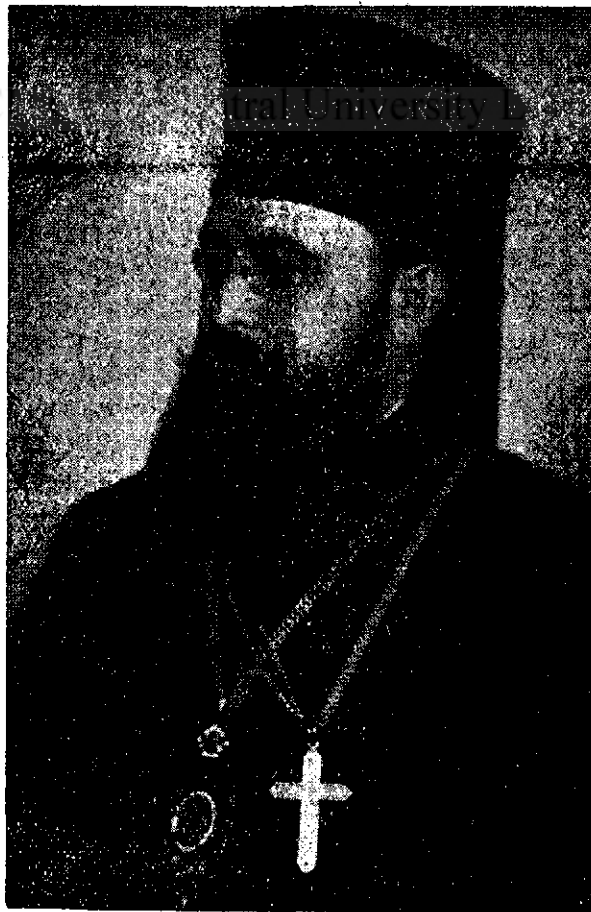
P. S. Episcop Dr. Vasile Lazarescu ales episcop al Timișoarei.

Marele Colegiu electoral pentru alegerea de episcop al Timișoarei a ales Miercurea, în 12 Iunie 1940, cu o impresionantă majoritate de 146 voturi pe P. S. nostru părinte de episcop al nouînființatei eparhii a Timișoarei.

În urma acestui rezultat P. S. Sa a fost declarat ales.

Fără îndoială, votul care a onorat pe P. S. Părinte episcop al Caransebeșului, onorează în egală măsură scaunul nostru vlădicesc de aici, de unde a plecat acum douăzeci de ani și cel dintâiu patriarh al României. Dar onoarea ce încunună ca mâine fruntea celui dintâiu episcop al reînființatei episcopii a Timișoarei reflectă în ochii sufletului nostru durerea despărțirii.

P. S. Episcop Dr. Vasile Lazarescu, ales în cele religioase, pe care alegerea P. S. deunăzi să ilustreze scaunul vlădicesc al Sale o definește atât de clasic.



P. S. Episcop Dr. VASILE LAZARESCU.

Timișoarei, în răstimpul celor 6 ani și mai bine de arhipăstorire, ni-a cucerit inimile și dragostea ne-a înlăntuit-o în jurul persoanei P. S. Sale, de părinte bun și iubitor.

Ca aceluia personaj legendar și nouă așlăzi în timp ce un ochiu ne râde, celalalt ne plânge. Și noi suntem mândri că am dat Timișoarei pe cel dintâiu episcop după reînființarea episcopiei, dar suntem sufletește îndurerați că preabunul nostru Arhipăstor ne părăsește...

În drumul ascensiunii P. S. Sa duce odată cu experiența unei alese păstoriri și mângăerea vecinătății noastre în care alinăm tot regretul despărțirii. Și încă ceva, conștiința unității Banatului și

Intru mulți ani, Stăpâne!

Sărbătorirea I. P. S. Mitropolit Nicolae.

Acum douăzeci de ani, când soarele dreptății răsărea și deasupra orizontului nostru românesc, se alegea în Sibiu în mijlocul unei frenetice bucurii mitropolitul Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramureșului în persoana profesorului seminarial Dr. Nicolae Bălan.

Cine cunoaște trecutul poporului românesc de aici înțelege de ce evenimentul bisericesc dela Sibiu a luat asemenea proporții.

Fiul preotului născădean crescut în mediu curat, românesc și ortodox, a agonisit în școlile prin cari a trecut tot ce a putut contribui la desăvârșirea unui caracter integru de intelectual de rasă.

Încă de pe băncile școlii spiritul ager, dirigit de o caldă inimă românească, s'a impus pretutindeni, desvelind capacități de mare anvergură. Iar ca profesor nu s'a restrâns numai la marginile catedrei ci a pus baza unor înjghebări, cari — ca Revista teologică — au fost menite ca hrană aleasă tuturor românilor.

De aceea s'au îndreptat acum douăzeci de ani toate privirile românești asupra profesorului seminarial dela Sibiu, care înjghebase în jurul modestei catedre o vatră de spiritualitate ortodoxă și românească, în care dospeau nădejdi de viitor norocos.

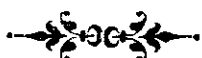
Și nu s'a înșelat nimeni.

Arhiepiscopul și Mitropolitul Dr. Nicolae Bălan a reușit să creieze în Sibiu, în jurul sfântului lăsamânt al lui Șaguna, un centru de afirmare ortodoxă, prin cuvânt și faptă.

Iată pentruce găsim fericit prilejul pe care organizatorii sărbătoririi I. P. S. Sale îl ofer tuturor românilor din Transilvania și Banat.

Iată pentruce suntem și noi bănățenii cu inima alături de I. P. S. Sa, care în toate ocaziile ni-a fost părinte ocrotitor.

Intru mulți ani Inalt Prea Sfințite Nicolae!



Peripețiile unor finanțe.*)

V.

Trecem acum la domeniul eparhial din comuna Dezești de 608 jugere 788 st. □, cumpărat în anul 1891 cu prețul de 19.000 florini.

În cadrele reformei agrare primul pas a fost că o parte din acest domeniu au dat-o în arendă delegații satului pe anul economic 1920/1921 și anume 230 jugere de pământ arător cu arenda bagatelă de 1519 lei.

Arendarea aceasta s'a făcut cu ocolirea episcopiei și în paguba fondurilor diecezane. De aceea Consistorul eparhial, bazat pe dispozițiunile în vigoare, n'a recunoscut pe altoineva de îndreptătit să hotărască arendarea forțată, decât numai Comisiunea județeană, cerând anularea celor ce s'au făcut în mod ilegal la fața locului.

Comisiunea județeană, dând loc cererii, a dispus o nouă arendare, ce avea să se facă în prezența agronomului regional.

Delegații comunei Dezești, dorind să ajungă cât de grabă la pământ, au cerut în anul 1921 sinodului eparhial parcelarea domeniului și vinzarea lui celor îndreptățiți în baza legii referitoare la reforma agrară.

Sinodul eparhial cu concluzul luat în anul 1922 a invitat Consistorul, să nizuiască a ajunge cu delegații comunei Dezești la învoială încă înainte de desbaterea cauzei la Comisiunea agrară.

Conformându-se Consistorul eparhial acestui concluz sinodal, după multe tratative pe care le-a avut protopopul Bocșei Mihail Gașpar la fața locului cu cei în drept, în sfârșit s'a ajuns la înțelegere, încheindu-se la notarul public din Bocșa-montană 160 contracte de vânzare și cumpărare referitor la 578 jugere 850 stp., care pământ s'a vindut în total cu 476.758 lei.

Consistorul eparhial a aprobat în 4 Ianuarie 1922 aceste contracte, autorizând pe protopresbiterul locului să ceară la Comisiunea de ocol scutirea integrală a domeniului de expropriere, respectiv să prezinte comisiunei contractele clauzulate, spre aprobare și deoarece asupra domeniului a fost intabulat dreptul de expropriere în favorul statului, s'a făcut intervenție la Ministerul de agricultură și domenii, ca apreciind motivele invocate, să ridice intabularea de pe domeniul din Dezești, luând cu aprobare la cunoștință vânzarea pământului în parcele.

Impotriva hotărârii, pronunțate de Comisiunea de ocol pentru expropriere din Bocșa-montană, cu privire la validarea contractelor de vin-

*) Vezi Nr.ii 10, 14, 16 și 21 din 1940.

zare și cumpărare, încheiate între eparhia noastră și sătenii cultivatori de pământ din Dezești, au făcut apeluri atât agronomul regional, în interesul Casei centrale a împroprietărilor, cât și un econom din Dezești.

Deliberând Comisiunea județeană de expropriere asupra acestor două apeluri le-a respins, confirmând în întregime hotărârea comisiunii de expropriere cu mențiunea, că vinzarea suprafeței de 310 jugere, făcută în favorul comunei politice Dezești, se validează condiționat, ca acea suprafață să fie și să rămână destinată în întregime de pășune comună. Apoi a confirmat cu totul hotărârea Comisiunii de ocol cu privire la exproprierea celor 16 jugere 400 stp. făcută pentru cauză de utilitate publică și a celor 6 jugere din așanumitul „Ueberland cel mare“, situat în apropierea satului, adică exproprierea întregului teren din domeniu, ce a mai rămas în proprietatea Consistorului diecezan în urma vinzărilor individuale, făcute către săteni și către comuna politică.

Rezultatul acestor vinzări a fost, că domeniul s'a desființat, trecând în mâinile celor îndreptățiți în urma cumpărărilor, respectiv a exproprierii făcute pe baza legii reformei agrare.

Urmează să ne ocupăm de al treilea domeniu al eparhiei.

Acel domeniu e situat în comuna Visag din plasa Lugojului și a fost cumpărat cu 120.000 florini, aparținându-i aproximativ 2000 jugere de pământ arător, livezi, pășune, fânețe și pădure împreună cu un castel, ridicat în mijlocul unui parc bine îngrijit și cu diferite edificii economice.

Pământul nu forma un singur complex, ci era situat aproape în toate ținuturile comunei și anume în câteva parcele mai mari și în o mulțime de parcele mici de câte 1-7 jugere, răsfricate printre pământurile locuitorilor comunei.

Aceste parcele răslețe se numiau „vacanturi“ și cauzau multe neplăceri și supărări în urma faptului, că vecinii mereu ocupau din pământ, încât trebuia să stai cu ei tot la judecată.

Neajunsurile din jurul acestor parcele măruntă au determinat episcopia să le vindă împreună cu câteva parcele mai mari, greu de controlat, rămânându-i numai cele de tot mari, ce se puteau mai ușor administra.

Cum însă reflectanții nu dispuneau de parale li s'a făcut înlesnirea de a plăti prețul de cumpărare în curs de zece ani, în zece rate anuale egale pe lângă o dobândă corespunzătoare timpului de atunci. Și ca să se facă posibilă cumpărarea de pământ și țăranilor săraci, acestora li s'a fixat mai în urmă termenul de plată a pre-

țului în 20 rate anuale, consecutive plus dobânda cuvenită.

Cu toată înlesnirea aceasta se făcea foarte greu încasarea ratelor scadente din pricina, că țăranii erau peste măsură de îndatorați.

Schimbându-se însă referințele valutare în cursul războiului în favorul țărânilor, care ajunseser să-și valorizeze bine produsele agricole, cumpărătorii au ajuns în situația avantajoasă de a împăca prețul de cumpărare chiar dacă nu erau ratele scadente.

Intrebându-ne ce a fost parcelarea și vinzarea aceasta de pământ, trebuie să răspundem în limba timpului de astăzi, că ceea ce a făcut eparhia noastră acum 45 de ani n'a fost alta decât: *reforma agrară*, a cărei notă caracteristică era întărirea clasei țărănești.

Așadar eparhia Caransebeșului a făcut reformă agrară într'un timp, când mulțimea nu știa ce este această reformă, de care se ocupau pe atunci numai cei ce studiau științele sociale și preconizau această reformă în interesul maselor, care interes nu era prea băgat în seamă de latifundiarul cu extensiuni mari de pământ.

Ca în comuna Dezești, așa și în Visag a încercat eparhia să ajungă cu cei în drept la înțelegere, pentru a evita punerea în curgere a procedurii greoaie de expropriere. S'au aflat însă câțiva locuitori, cari au statuit obștea să nu încheie nici un acord, ci să urmeze calea legii, ceea ce s'a și făcut.

Până ce am ajuns să știm cât s'a expropriat în mod definitiv din acest pământ au trecut ani de zile, desfășurându-se procedura cu mare încetineală astfel, că nici până în zi de astăzi n'a ajuns eparhia în posesiunea hârtiilor de stat, ce reprezintă prețul de despăgubire pentru pământul expropriat.

După ce s'au făcut mai multe descinderi la fața locului și s'au apelat hotărârile aduse, după ce am întâmpinat diferite greutăți, pe care le-am înlăturat și după ce s'au executat pe teren lucrările tehnice, fiind epuizate toate căile de atac posibile, s'au expropriat în mod definitiv: 946 jugere pământ arător și pășune și 47 jugere pădure total 993 jugere, lăsându-se neexpropriat intravilanul din mijlocul comunei de peste 7 jugere pe care era zidit castelul, 100 jugere pământ arător și fânețe situate în ținutul „Toran“, pe care pământ se află o casă de locuit și un mare edificiu economic.

După unele dificultăți ce se iviseră s'a fixat prețul de desdaunare în suma de 537.467 lei, rămânând ca prin o procedură specială să se prețuiască și complexul de pădure expropriat în extindere de 47 jugere.

În nex cu reforma agrară, executată în Visag, amintesc cauza zidirii bisericii noastre din acea comună.

Edificiul bisericii celei vechi din Visag amenința siguranța credincioșilor, de vreme ce ne mai prinzând nici cuile în lemnul bânelor putrede, scândurile desprinse de pe boltitură atârnavau în aer, iar zidul iconostasului se aplecase către naia bisericii, pregătindu-se de prăbușire.

Pe de altă parte răufăcători au dat foc în revoluția din anul 1918 castelului, prefăcând această clădire în ruină.

În lipsă de fonduri parohia nu era în stare să-și edifice o biserică din temelie. De aceea s'a ivit ideea, ca să se parceleze și să vîndă intravilanul de peste 7 jugere, rămas neexpropriat, și pe intravilanul cel mai potrivit, obținut din această parcelare să se zidească o biserică nouă cu ajutorul episcopiei.

Chiriarhul Iosif, luând cunoștință despre felul proiectat de a se edifica biserica, și-a dat consimțământul, ca zidurile bisericii celei noi să se ridice în bună parte din ruinele castelului.

Astfel a fost posibil, ca în primăvara anului 1931 să se pună piatra fundamentală în cadrele unei sărbări înălțătoare.

Terminându-se biserica cu ajutorul brațelor de muncă ale credincioșilor, ba chiar a copiilor de școală, a fost sfințită în Duminică Floriilor din anul 1932 cu fastul cuvenit.

De încheiere recapitulez rezultatul final al vinzării resp. expropriierilor făcute din cele trei domenii, și anume s'au expropriat în Marghita-mare 700 jugere, s'au vindut resp. expropriat în Dezești 600 jugere 1250 stp. și s'au expropriat în Visag 993 jugere de pământ după ce aici înainte exproprierea se vinduseră în parcele vreo 850 jugere.

Din cele 3500 jugere de pământ au rămas eparhiei după expropriere: 136 jugere 583 stp. în Marghita și 207 jugere în Visag.

Aurel Moacă.

Rolul preoțimii ortodoxe în viața poporului român din Transilvania.

(Continuare)

III.

În prima perioadă și până târziu într'adoua ceice doreau să se preoțească învățau a scrie și a ceti Psaltirea, Apostolul și Evanghelia, a cânta cântările bisericesti din Octoih și din Minee și a săvârși ritualul bisericesc și Sfintele Taine din

Liturghier și Molitvelnic, dela preoții și călugării mai bătrâni și mai cărturari, sau chiar și dela cantorii și dascălii sau crâsnicii bisericii. Mitropolitul Atanasie la 1700 pretindea candidaților de preoție să'ntrunească următoarele condițiuni: „Diecii cari vreau să se preoțească să aducă carte dela protopop și să știe Psaltirea de înțeles și glasurile și toate tainele bisericii, și până nu va fi la mitropolie 40 de zile, până atunci vlădica să nu-l preoțească; și popor să-i caute protopopul, căruia trebuie să-i dea o piele de vulpe 1)“.

Soborul cel mare al Mitropoliei Bălgradului, ținut la 14 Sept. 1700, căruia i s'a adus înainte spre aprobare acest „canon“ al mitropolitului Atanasie, fiind de părerea că prea sunt grele condițiunile impuse candidaților de preoție, i-a adus următoarea „modificare“: „Sinodul arată că se cere prea mult dela candidații cari nu sunt inițiați în științele teologice, cele adânci, să știe Saltirea de înțeles, deoarece (P) Saltirea e o carte despre al cărei înțeles în multe locuri, se dispută până astăzi și nu se învoiesc nici cei mai ascuțiți Teologi 2)“. Inițiați în neștiințele teologice cele „adânci“ și teologi „ascuțiți“ puteau fi pe acele vremuri numai cei ce frecventau școalele ungurești ori săcucești, de cari nu se prea apropiiau ai noștri, din motive lesne de înțeles, ori vreun preot sau călugăr din neam boeresc, căruia îi va fi dat mâna să se cultive la vreuna din vestitele mănăstiri ale Athosului.

Până aproape în zilele noastre, preoția se moștenea din tată'n fiu, „în acest caz mai totdeauna tata era și dascălul fiului său, care se pregătea pentru a fi nu peste mult păstorul sufletec al creștinilor din satul său sau în satele vecine 3)“.

Partea cea mai mare a preoțimii s'a ridicat din mijlocul poporului, dintre iobagii mai înstăriți, cari puteau suporta ceva mai ușor cheltuelile cu instrucția, la vreun preot sau la vreo mănăstire, a fiilor lor dornici de darul preoției.

În anumite timpuri, când regii și principii maghiari aveau nevoie de sprijinul Voevozilor români din Principate, contra vreunui dușman temerar, preoțimea română era scutită de dijma și robotele împovărătoare ce apăsau atât de neomenos umerii iobagilor. Așa de pildă principele Apafi, reînnoind ordinul dat la anul 1676 și altele date mai înainte de principii și regii maghiari, la 5 Iunie 1682, poruncește arândașilor și dișmașilor „să nu îndrăsnească pe preoții cei românești a-i

1) Documente istorice, fără arătare de autor (Laurean), Vienna 1850, p. 169.

2) Idem, p. 174.

3) Ștefan Meteș, op. c. p. 499.

strânge la darea dişmelor", căci vor fi aspru pedepsiţi în „cât va fi şi altora pildă de a mai vătămă Mărirea noastră 4)“.

Ca să scape de povara dişmelor şi a robotelor mulţi ţărani iobagi, cu carte, se făceau preoţi, bine înţeles după ce mai înainte se răscumpărau „dela iobăgie prin o plată în bani, dată domnului de pământ, ca bunăoară iobagul Iuon Oltean din Hopârta (1760) cu 60 florini şi popa Ştefan din Tilişca cu cei 3 fii (1667) pentru 115 florini 5)“.

Cu toată răscumpărarea făcută, amăsurat hotărârii dietei ţinută la Alba Iulia în Mai 1639 „fiul preotului care a fost iobag de origine“ rămâne „tot iobag 6)“.

Unii dintre iobagi îşi făceau feciorii preoţi, dar învăţătura necesară le-o dădeau numai după hirotonire, la vreun preot sau călugăr, iar cei mai bine situaţi aduceau chiar în casa lor câte un călugăr învăţat, care iniţia pe proaspătul hirotonit în cele ale preoţiei, precum se poate constata acest lucru dintr'o scrisoare, datată înainte de 12 Oct. 1685, a „popii Lupu şi fraatele nostru, cu protopop den Moisei“ (Maramureş) către oraşul Bistriţa, pentru „acest călugăraş al nostru (din mănăstirea Humor) ce ne este dascăl şi şeade în casa noastră de ne învaţă un fecior al nostru ce este popă 7)“.

Făcându-se abuz cu hirotonirea iobagilor fără carte, dieta din Alba Iulia prin art. V. dela 1642, se vede nevoită a „interzice vlădicilor români a mai sfinţi preoţi dintre iobagi cari nu ştiu scrie; dacă s'ar mai întâmpla astfel de caz, sub orice pretext, vlădica e ameninţat cu pierderea oficiului, iar celor sfinţiţi mai dinainte să li se ia numai decât darul preoţiei şi să fie daţi în mâna domnilor feudali, căci altfel vlădica va lua aceeaş pedeapsă 8)“.

Preotul Gh. Cotoşman.

(Urmează)

4) Metes, op. c. p. 462.

5) Idem, p. 491.

6) Erdelyi országyűlési emlékek vol. X p. 220, după Dr. I. Lupaş, Istoria Românilor Ardeleni, p. 87.

7) Hurmuzaki, Documente privitoare la istoria Românilor XV, p. 1398-9 Nr. 2574, cf. Metes, op. c. pag. 458.

8) Dr. Ioan Lupaş, op. c. pag. 87.

Raport

despre activitatea secţiei muzicale F. N. S. a studenţilor dela Academia Teologică din Caransebeş, în cursul anului şcolar 1939—40.

Secţia muzicală a Cohortei studenţeşti dela Academia teologică din Caransebeş, întemeiată conform regulamentului F. N. S. având preşedinte pe Prof. Constantin Vladu, a desfăşurat în decursul acestui an o bogată activitate.

În afară de răspunsurile la liturgii date aproape în fiecare Duminică în Biserica Catedrală din Caransebeş, corul studenţilor a concertat şi şi-a dat concursul, în repetite rânduri:

Cu ocazia comemorării Mitropolitul Andrei Şaguna, în 30 Noembrie 1939 s'au executat următoarele:

Imnul regal. Vorobchievici: *Te*, Bethoven: *Imn către noapte*, Cunţan: *La mormântul Marelui Andrei*, Vidu: *Dumnezeule*, Porumbescu: *Adusu-mi-am aminte*.

În cadrul serbărilor desfăşurate în istorica zi 1 Decembrie 1939, corul a executat „*Corul din opera Ernani*“ de Verdi.

Cohorta F. N. S. a acestei Academii a organizat în 17 Dec. 1939 un concert de colinde, sub înaltul patronaj al Prea Sfinţiei Sale Dr. Vasile Lazarescu, desfăşurat în sala teatrului „Luna“ din localitate. Program: G. Dima: *La nunta din Canna*, T. Popovici: *Florile dalbe*, Praţia: *Trei Crai*, T. Popovici: *Veniţi iubii fraţi*, T. Popovici: *Mare minune*, T. Popovici: *Mântuire ne-a sosit*, Vidu: *Seara mare*, Vidu: *Colinda mamei*, Vidu: *Colinda fetei*.

La acest concert a participat D. Ministru Ţoni şi membrii congresului învăţătoresc din ţinutul Timiş.

Din prilejul Adunării eparhiale în 31 Martie 1940 după Sf. Liturgie, s'a organizat un concert religios cu următorul program: Vidu: *Dumnezeule*, Dima: *Cu trupul* (cor cu solo de bas, cântat de stud. Lugojan din anul I). Porumbescu-Dima: *De tine se bucură*, Vorobchievici: *Iehova*.

Domnul Ministru Dr. Titus Popovici membru al Adunării eparhiale, plăcut impresionat de succesul concertului, a dăruit pe seama Corului suma de 10.000 Lei, iar solistului stud. Lugojan suma de 5000 Lei, sub titlul de ajutor.

În Vinerea Patimilor: La punerea în mormânt şi Prohodul Domnului întregul serviciu divin a fost cântat de Corul Cohortei. La fel şi la Înviere.

În urma succesului la aceste servicii divine, Prea Sfinţia Sa Dr. Vasile Lazarescu şi-a exprimat dorinţa ca atât în Duminica învierii la Liturgia Arhierescă cât şi Luni — ziua a doua — să cânte Corul Cohortei, care a răspuns cu mult elan la dorinţa Prea Sfinţiei Sale, contribuind, aşa, la înălţarea sufletească a credincioşilor şi dând cuvenită măreţie sărbătorilor.

Cu ocazia pelerinajului făcut de Div. F. N. S. Cluj la Alba-Iulia în ziua de 21 Mai 1940, Cohorta F. N. S. a studenţilor teologi din Caransebeş a luat parte activă cu următoarele coruri: Drăgoi: *La hotare*, Velceanu: *Mândră ţară e Banatul*, Costescu: *Până când*, Velceanu: *Seara pe la noi*.

Tot Corul Academiei noastre a dat răspunsurile la Liturgia săvârşită cu această ocazie în Catedrala Unirii,

Toţi bunii Români

subscriu

Bonuri pentru înzestrarea Armatei!

Ca președinte al acestei secții, țin să accentuez că, Corul nostru la toate ocaziile s'a prezentat în mod demn, ridicând prestigiul Academiei noastre de teologie.

Caransebeș, la 3 Iunie 1940.

Președinte: *Prof. Constantin Vladu.*

Raportul secției științifice din F. N. S. dela Academia teologică, Caransebeș, pe anul școlar 1939—40.

La Academia noastră teologică, secția științifică și-a început activitatea, în cadrele F. N. S., imediat după depunerea jurământului (24 Ianuarie 1940) sub conducerea D-lui Prof. Dr. Petru Rezuș.

Această secție a fost organizată, în conformitate cu dispozițiile în vigoare și cu studiile teologice ce se predau la această Academie, în două subsecții:

1. *Subsecția exegetică-istorică*, la care aparțin profesorii de specialitate: Protopr. Dr. Zeno Munteanu, Presb. G. Cotoșman, Diac. Dr. Mircea Chialda și

2) *Subsecția sistematică-practică*, la care aparțin profesorii de specialitate: Protos. Dr. Laurențiu Busuioc, Presb. Dr. Petru Rezuș, Presb. Iova Firca, Pres. Dr. Tr. Coșeriu, Presb. Oct. Tursa.

După prealabile discuții, în ședințele ordinare ale secției, s'a fixat un ciclu de conferințe, cu subiecte alese cât mai fericit, dintre care, până acum, s'au ținut următoarele:

1. Prof. Dr. Petru Rezuș, Crăciunul Românesc, în 17 Decembrie 1939.

2. Studentul Gh. Mitrică, Despre principiile primatului papal, în 3 Martie 1940.

3. Studentul I. B. Mureșan, Slovări caransebeșeni, în 10 Martie 1940.

4. Studenta Elvira Câmpianu, Brătescu-Voinești, moralizator, în 24 Martie 1940.

5. Studentul I. Dumitrescu, Naționalism și cosmopolitism, în 1 Aprilie 1940.

6) Studentul I. Surducă, Boalele Banatului, în 12 Mai 1940.

Toți studenții au primit îndrumări științifice, cu privire ca metodă și sistem, în orele de lucru ale secției, dela prof. președinte Dr. Petru Rezuș, pentru îndrumări speciale, la fiecare subiect de conferință, studenții se adresează profesorului de specialitate.

Profesorul președinte al secției științifice stă la dispoziția studenților pentru ori ce îndrumări, ce privesc bunul mers al acestei secții.

Secția științifică a lucrat, în decursul acestui an școlar, în deplină armonie cu secția muzicală dela Academia noastră cu care a dat deplin reușite concerte religioase: Concert de colinde în 17 Decembrie 1939 și Concertul religios, din 31 Martie 1940.

Toți studenții secției au luat parte efectivă la prima manifestare a F. N. S. Div. Cluj: excursia aranjată în 21 Mai 1940 la Alba-Iulia.

Nuă orânduire a vieții strămoșești și-a aflat astfel serioasă întemeiere și rodnică activitate și la Cohorta F. N. S. Caransebeș, ceea ce ne îndreptățește să ne continuăm cu încredere munca, începută sub atât de înalte auspicii.

Sănătate!

Prof. Dr. Petru Rezuș
președintele secției științifice.

La telegrama omagială trimisă de P. S. Părinte Episcop Vasile Majestatea Sa Regele nostru Carol a binevoit să răspundă, tot telegrafic, următoarele:

Mulțumirile mele pentru caldele urări

Sănătate

CAROL R.

Ș T I R I

Hirotonire. Săptămâna trecută a fost hirotonit întru preot pe seama parohiei Ferdinand candidatul de preoție *Ioan Racoveanu*, colaborator mai nou la Foia Diecezană.

Ziua de 8 Iunie, care a marcat încheierea primei decade de glorioasă domnie a M. S. Regelui Carol II, s'a serbat cu multă însuflețire în orașul nostru. În prezența reprezentanților tuturor autorităților, a școalelor și a tineretului străjeresc P. S. Părinte Episcop Vasile a oficiat un serviciu divin, pontificând în asistența unui mare sobor de preoți și diaconi. Enumerând realizările domnești ale M. S. Regelui în toate domeniile vieții noastre românești, P. S. Părinte a arătat în ce chip M. Sa a fost protector ales al sfinței noastre Biserici. Dela o sărbătorire în stil mai mare M. Sa a abstat cu nu gest într'adevăr majestuos., fiecare din noi, muncind în tăcere, fără reclamă, aducem cel mai bineplăcut omagiu Majestății Sale Regelui nostru. În fața bisericii a rostit o impresionantă cuvântare maiorul S. Drăgulescu, arătând grija M. Sale Regelui pentru oștire și tineret, pavăza de mână a țării.

A urmat defilarea străjerilor, iar seara retragerea cu torțe.

Sărbătorirea I. P. S. Mitropolit Dr. Nicolae Bălan. La praznicul Pogoririi Duhului Sfânt se sărbătorește în Sibiu I. P. S. Mitropolit Dr. Nicolae Bălan din prilejul împlinirii a 20 ani de arhiepiscopie. Ne asociem la bucuria celor cari au aflat de bine să cinstească asemenea ocazie, dorind sănătate și păstorie îndelungată și rodnică I. P. S. arhiepiscop și mitropolit Nicolae!

Arhimandrit nou. Sfântul Sinod în ședința sa de Luni 10 Iunie a. c. a aprobat ridicarea la rangul de arhimandrit a Prea Cuvioșiei Sale Păr. protosincol *Dr. Laurențiu Busuioc*, profesor la Academia noastră teologică. Ne bucură mult această distingere, deplin meritată a valorosului profesor, colaborator al nostru!

Alegerile de episcopi. În zilele de 11, 12 și 13 Iunie a. c. s'au făcut alegerile de episcopi din Huși, Timișoara și cea de mitropolit al Bucovinei. Au fost aleși: la Huși P. S. Grigorie Leu al Argeșului, la Timișoara P. S. Vasile al nostru, iar la Cernăuți P. S. Tit Simedrea al Hotinului.

La examenul de calificare preoțească din sesiunea aceasta s'au prezentat șase candidați cari toți au fost declarați reușiți.

Mulțumită publică. „Subsemnatul conducător al oficiului parohial ort. rom. din Ferdinand, exprim pe această cale mulțumirile mele, D-lui director al Uzinelor Ferdinand, *Eugen Pucerca*, — care cu adevărat se poate numi ctitorul bisericii de acolo, căci dânsul a grijit a se face incasările dela muncitori și sub directa sa răspundere a ordonat toate plățile cu zidirea ei — iar acum o înzestreaază cu diferite odoare. Intre daniile d-sale mai recente amintesc sf. evanghelie, cumpărată din al său, cu suma de 6000 lei.

A creiat un fond pentru ajutorarea copiilor orfani, care astăzi se ridică la suma de 100.000 lei și din al său îi ajută în nenumărate rânduri.

În săptămâna trecută a dăruit suma de 500 lei pentru a fi distribuită unor copii orfani.

Bunul Dumnezeu să-i răsplătească aceste danii!
Pr. Petru Toma.

Pentru cartea I. D. au mai contribuit: preoții Ioan Muntean admin. prof. Făget Lei 300, Ioan Șerbán Breazova 200, Coriolan Ionescu Sintești 200; preoții N. Cibianu Temerești, C. Făraș-Bujor, T. Gherga Coșava, D. Nicoară Fărășești, A. Dobrescu Jurești, S. Băian-Margina, A. Popovici-Bucovăț și P. Miclăuș Bichig câte 100 lei, T. Bogdan Poeni, E. Damșa Fârdea, V. Sintescu și V. Jic de la Sf. Mănăstire Isvorul Miron câte 50 Lei, total 1700 Lei. Suma anterioară 17.250 Lei, total general 18.950 Lei.

Pentru Muzeul eparhial ni-a trimis din nou preotul Porfir Crisciu din Surducul-mic următoarele cărți vechi: Octoih tipărit la 1750, liturghier — București 1746, ceaslov — București? (sub Alexandru Ipsilanti Voevod, episcop Grigorie), antologhion sau flori alese bisericesti — Râmnic 1752, octoih cu catavasier — Stratimirovici (Buda 1826) în două exemplare, un Strajnic și rânduiala proscomidiei, Buda 1814. Mulțumirile noastre harnicului preot!

„Văzut-am lumina cea adevărată...“, așa vor fi mărturisit sufletele pe cari răvna pastorală a preotului Petru Murgoi din Visag le-a adus la calea cea bună. Așa femeia Maria Sfercoci care a rătăcit 18 ani la sectari, pentru ca în sfârșit să mărturisească pe Hristos în tinda bisericii ortodoxe strămoșești. Și tot așa Ioachim Pobega, un fruntaș al satului ai cărui străbuni căutasera mântuire în tinda papistașilor, la uniți unde îi mânase foamea din 1863, dar unde nu au aflat nici măcar hrana trupescă. Intreaga lui familie, de șase persoane a trecut la ortodoxie. În cei 12 ani de păstorie preotul nostru din Visag a numărat 261, citiți două sute șasezeci și una cazuri de trecere dela uniți... Puterea lui Dumnezeu lucrează! El să ajute celor ce revin ajutați de mâna salvatoare a părintelui lor sufietesc.

Italia a intrat în războiu. În 11 Iunie a intrat și Italia în război alături de Germania împotriva Franței și Angliei.

Salariile preoțești pe luna Mai s-au ridicat dela Stat și se lichidează în orele de oficiu.

Cărți noi. *Volum omagial închinat I. P. S. Sale Dr. Nicolae Bălan* din prilejul împlinirii a 20 ani de arhipăstorie. Semneze diverse articole 90 colaboratori dintre cele mai alese personalități ale Țării noastre.

Dr. Dimitrie Onciulescu: O încercare de catolicizare a Bucovinei. A apărut între publicațiile Seminarului de Istoria Bisericii Române de sub direcția d-lui prof. univ. Dr. Simion Reli din Cernăuți. Prețul?

I. B. Mureșianu: Din trecutul slovei bănățene. O frescă interesantă din trecutul cultural al provinciei noastre, publicată de talentatul tânăr I. B. Mureșianu în colecția ziarului Dacia. Prețul?

Note oficiale

Nr. 2824 Sc. 1940.

Onor. Minister al Cultelor, Comisiunea Monumentelor Istorice ne cere ca să luăm măsuri pentru acoperirea inscripțiilor de pe pietrele mormântale cu capace mobile de scânduri.

Deci, Onor. preoțime se va conforma în cazurile date, luând măsurile cuvenite pentru facerea capacelor și acoperirea monumentelor în caz de nevoie.

Caransebeș, în 1 Iunie 1940.

Episcopul:

† VASILE

Consilier referent:

Nicolae Cornean.

Nr. 2646 Sc. 1940.

A apărut portretul cartonat al I. P. S. Patriarh Nicodem Munteanu al României și atragem atenția Onor. Preoțimii ca să-l comande pentru biserici și pentru cancelaria Oficiului parohial.

Costul unui portret format mare 66×50 Lei 100; mic Lei 25, în ambele modele portretul este pe hârtie cartonată.

Se poate comanda la Consiliul Central Bisericesc, str. Maria Rosetti 63.

Caransebeș, la 1 Iunie 1940.

Episcopul:

† VASILE

Consilier referent:

Nicolae Cornean.

Publicațiune de licitație.

În baza aprobării Venerabilului Consiliu Eparhial No. 3239 E. 1940, consiliul parohial din Doclin, jud. Caraș, publică licitație pentru transformarea și repararea casei parohiale din Doclin, pe ziua de 29 Iunie 1940 ora 11 a. m. în localul oficiului parohial din loc. În caz de neprezentare, licitația se amână cu 8 zile, la aceeași oră și în același local.

1. Licitații vor depune oferte închise la oficiul nostru, împreună cu vadiul de 6%, din prețul lucrărilor în numerar sau efecte, până la data de 29 Iunie 1940 înainte de ora 11 când se va începe licitația verbală.

2. Devizul și planul se pot vedea la oficiul nostru.
3. Spesele devizelor și darea privesc pe antreprenorii cari vor lua lucrările.
4. Participanților nu li-se acordă nici un fel de spese.
5. La licitație se admit numai constructorii diplomați.
6. Consiliul parohial își rezervă dreptul de a da lucrările aceluși antreprenor în care parohia are mai mare încredere.
7. Contractul devine obligatoriu pentru maeștri căroră li-se va acorda lucrarea imediat după semnare, iar pentru comuna bisericească, numai după aprobarea Venerabilului Consiliu Eparhial.

Doclin la 12 Iunie 1940.

Pr. Ghita B. Irmia m. p.
președinte.

Vuița Pavel m. p.
secretar.

Judecătoria de pace mixtă Caransebeș, secția c. f.

Nr. 56/1939 c. f.

Publicațiune de licitație și condițiunile de licitație.

În cauza de executare pornită de urmăritoarea Maier Maria dom. în Glimboca contra urmăritei Ana Ion Iancu născ. Erimie dom. în Prisaca la cererea urmăritoarei Judecătoria ordonă licitațiune execuțională în baza art. 144, 146 și 147 din legea LX din 1881, asupra 1/4 parte din imobilul înscris în c. f. a comunei Glimboca Nr. coalei c. f. 230 Nr. de ord. A. + 1 Nr. top. 1304/2 Arătură Banișitura circa 1169 stp. prețul de strigare de 640 lei, asupra porțiunei de sub B. 4, 9 de 3/12 parte din imobilul cuprins în coala c. f. Nr. 231 a comunei Glimboca Nr. de ord. A. III 1-2 Nr. top. 2811 Grădină în Ponorne de 1 jug. 551 stp. Nr. top. 2813 Fânaț în Ponorne de 1 jug. 202 stp. prețul de strigare de 2792 lei, A. + 1 Nr. top. 2210 Arătură în Tabăriște de 1 jug. 832 stp. prețul de strigare de 960 lei, asupra 1/3 parte din imobilul cuprins în coala c. f. Nr. 233 Glimboca Nr. de ord. A. + 2 Nr. top. 284/2 Grădină în Intravilan circa 828 stp. prețul de strigare 608 lei, asupra 1/4 parte din imobilul cuprins în coala c. f. 234 Glimboca Nr. de ord. A. + 1 Nr. top. 1080 Arătură în Buciuți de 780 stp. prețul de strigare de 368 asupra 1/6 parte din imobilul cuprins în coala c. f. Nr. 1018 Glimboca Nr. de ord. A. + 1 Nr. top. 2324/2 Fânaț în Radina circa 2 jug. 180 stp. prețul de strigare de 1520 lei, pentru încasarea creanței de 2000 lei capital, interese de 7% dela 31 Iulie 1935, cheltueli de proces și de executare de 620 lei fixate până acum, cheltueli de 340 lei fixate acum pentru cererea de licitație. Fixează termen pentru ținerea licitațiunii pe ziua de **2 Iulie 1940 ora 10 a. m.** la primăria comunei Glimboca.

Caransebeș, la 11 Ianuarie 1940.

Judecător **Leo Pető.**

D. Lăzărel dir. c. f.

Pentru conformitate ;

D. Lăzărel directorul c. f.

Judecătoria mixtă Caransebeș, secția c. f.

Nr. 444/1939.

Publicațiune de licitație și condițiunile de licitație.

În cauza de executare pornită de următorul Dr. Gheorghe Ianculovici dom. în Caransebeș contra următorului Ana Rusalin Ciulei născ. Pilu dom. în Obreja, la cererea următorului, judecătoria ordonă licitațiune execuțională în baza art. 144, 146 și 147 din legea LX din 1881, asupra 2/5 parte din imobilul înscris în c. f. a comunei Obreja Nr. coalei c. f. Nr. 959 Nr. de ord. A. I. 1-2 Nr. top. 256 Casa Nr. 240 în Intravilan de 73 stp. Nr. top. 257 Arabil în Intravilan de 85 stp. prețul de strigare de 3615 lei; A. II 1-3 Nr. top. 2057 Arabil în Zăvoiu Mare de 367 stp. 2058 Fânaț în Zăvoiu mare de 222 stp. 2059 Arabil în Zăvoiu Mare de 506 stp. prețul de strigare de 1024 lei; A. III 1-3 2204 Fânaț în Zăvoiu Mare de 237 stp. 2205 Arătură în Zăvoiu Mare de 1377 stp. 2206 Fânaț în Zăvoiu Mare de 389 stp. prețul de strigare de 1836 lei; A. + 1 Nr. top. 1014/1 Arabil în Intravilan de 843 stp. prețul de strigare de 740 lei, A. + 2 Nr. top. 2778 Arabil în Satu Bătrân de 744 stp. prețul de strigare de 652 lei; A. + 3 Nr. top. 3975 Arabil în Calova de 1 jug. 467 stp. prețul de strigare de 1840 lei, asupra 4/8 parte din imobilul cuprins în coala c. f. Nr. 960 a comunei Obreja Nr. de ord. A. + 1 Nr. top. 1014/2 Arabil în Intravilan de 842 stp. prețul de strigare de 628 lei, A. + 2 Nr. top. 3652/5 Fânaț în Dumbrava de 1 jug. 378 stp. prețul de strigare 544 lei, asupra 2/4 parte din imobilul cuprins în coala c. f. Nr. 960 a comunei Obreja Nr. de ord. A. + 1 și sub Nr. top. 395/1 Arabil în Intravilan de 375 stp. prețul de strigare de 416 lei, pentru încasarea creanței de 12.000 lei capital, interese de 7% dela 22 Februarie 1939, și cheltueli de 753 lei fixate acum pentru cererea de licitație. Fixează termen pentru ținerea licitațiunii pe ziua de **2 Iulie 1940 ora 12 a. m.** la primăria comunei Obreja.

Caransebeș, la 28 Februarie 1940.

Judecător **Leo Pető.**

Dir. c. f. **D. Lăzărel.**

Pentru conformitate:

D. Lăzărel directorul c. f.

La „Librăria Diecezană“
din Caransebeș, se află de vânzare:

ODĂJDII

cu toate cele necesare din fir de
Lyon inoxidabil cu 22.400 și 28.000 Lei.